

Pulitzer-kompozíció – acélból és üvegből, Makón

Két szegedi képzőművész, Kalmár Márton szobrász és Kovács Keve János üvegfestő közös munkája, egy Pulitzer-kompozíció díszíti Makó nemrég átadott kollégiumának bejáratát. Az alkotás az újságíró-fejedelem pályáját hivatott szimbolizálni.

Kicsiny pontból – a toll, azaz az írás hatalmától fogva – globális hatalom, ez a makói születésű Pulitzer József pályája – legalábbis így látja az a két művész, aki az újságíró-fejedelemtől elnevezett, nemrég átadott makói kollégium bejáratát díszítő alkotást készítette. Kalmár Márton szobrászművész és Kovács Keve János üvegfestő ugyanis a címzett támogatásból megvalósuló beruházás díszítésére kapott felkérést az országos zsűritől.

– A képzőművészetben szinte egyedülállóan szoros munkakapcsolatot sikerült kiépítenünk, így válhatott teljessé az alkotás, ami elsősorban Pulitzer szakmai és emberi pályáját hivatott szimbolizálni. Az anyaga acél és üveg, a terveket magam készítettem, de a megvalósításban a művészi szabadság nem sérülhetett: kollégámmal teljes összhangban alkottuk meg a kompozíciót – fogalmazott Kalmár Márton, aki még elmondta: az alkotás dinamizmust sugall, erre utal az íves és szögletes formák egysége. A kompozícióban feltűnő kapumotívumok pedig szintén a diákok számára jelentenek buzdítást:

A Pulitzer-kompozíció az új makói kollégium bejáratát díszíti

Fotó: Szabó Imre

bizonyos megpróbáltatásokon keresztül lehet tovább fejlődni.

Megtudtuk: a kollégium diákjai számára biztató tanulságot állít az alkotás, hiszen a személyiség szakmai kibontakoztatásáért veszi célba, a földgömb, a glóbusz az ember szakmai kiteljesedését szimbolizálja – érdekesen rímelt erre Pulitzer újságjának címe: The Globe, aminek felirata

az egyik üvegalkotáson meg is jelenik. A kompozíció bal oldalán elhelyezett ablakokból makói motívumok olvashatók ki, jelezve az újságíró származására.

A nem mindennapi alkotás anyaga krómáccs és három rétegű biztonsági üveg, a kivitelezést a szegedi Tribbox Kft. vállalta. Egyébként először a műteremben szerelték össze, majd szét-

szedve szállították a helyszínre, ahol végleges formájában állították végleges helyére. A művészekről megtudtuk: mindketten a Szög Art alkotó egyesület tagjai. Kovács Keve János egyébként egy másik alkotással is gazdagította a kollégiumot, hiszen díszes üveglablak meglephető az épület enteriőrjében.

I. SZ.

Valóságshow-t, sorozatot, híradót elemeznek a szegedi diákok

Szeretnék átlátni a média világot

Kutatások szerint a magyar gyerekek majdnem négy órát tévéznek naponta, szükséges volt tehát egy tantárgy bevezetése, ami eligazítja őket a média gyakran manipulatív világában. Van gimnázium, amely tagozatot indított hasonló céllal, az általános iskolai tanár azonban kevesli az óraszámot.

A magyarok már évek óta dobogós helyet foglalnak el a világban – a tévézésessel töltött órák száma alapján. Nem csoda, hogy az utóbbi években új tantárgyat vezettek be az általános és középiskolákban, ami a mozgóképi média történetével, eszközeivel, hatásával foglalkozik.

Pesszimista gyerekek

A Deák Ferenc Gimnáziumban – a hatalmas érdeklődés miatt – szeptembertől mozgóképkultúra- és médiaismereti tagozat indult, ahol heti két órában értékelik, elemzik tanári segítséggel a média világát a diákok. A tantárgy oktatását két éve kezdték a tizenegyedikes osztályokban, az érdeklődők azonban az utolsó évben is tanulhatják, sőt érettségizhetnek is belőle – ami az egyetemi filmes és médiaszakokon pluszpontokat ér. – Amikor a gyerekek idejönnek, pesszimisták: úgy

vélnek, minden tévé hazudik az életről, és butítja őket. A mi célunk az, hogy amikor végezik, differenciáltabban és józan kritikával ítélik meg a média tevékenységét, és eligazodjanak a mozgóképi „szövegolvasásban”, mert ez az életünk mindennapi része – magyarázza Erdélyi Eszter, az új tagozat vezetője.

A valóság látszata

Mint mondja, ennek érdekében valóságshow-kat, szappanoperákat és híradókat egyaránt elemeznek: megtanítják, hogyan keltik a valóság látszatát a valóságshow-k, miért ülnék mindennap a tévé elé a sorozatfűgők, hogyan található ugyanaz a hír egyik és másik csatornán – a célközönségtől függően. A gyerekek nemcsak nézhetik, ki is próbálhatják a mozgóképes manipulációt, hisz tananyagként kisfilmeket kell forgatniuk.

Életszagú tantárgy

Az Arany János Általános Iskolában nyolcadikban oktatják az életszagú tantárgyat – de csak heti egy órában. Kónya Lászlóné szerint ez nagyon kevés, figyelembe véve, hogy Angliában ugyanezt heti négy órában teszik – noha a britek nem állnak a tévéfogyasztási toplistán élén. – Egy év alatt a legfontosabbat

biztosan sikerül megtanítanunk: azt, hogy nem kötelező tévét nézni, más szórakozás is létezik a világon – mondja a tanárnő. Kifejtette: rengeteg gyerek készen kapja a tévéfüggő életformát, ezt látja a szüleitől, így föl sem vetődik benne más kikapcsolódási lehetőség. A tantárgy a szülőik is „elér”: gyakran módosítanak addigi szokásaikon a felnőttek, ha látják, hogy a gyerek kritikusan kezeli a tévé-műsorokat.

Fejlődik a vitakultúrájuk

A mindennapok részét képező média elemzése emellett a gyengébb képességű gyerekeknek is lehetőséget ad arra, hogy kifejtseik véleményüket, alakuljon vitakultúrájuk. Ugyanis többségük öt-hat éve rendszeres tévé-néző – így hozzászólhatnak a témához. – Segítségre szorulnak a gyerekek, hogy ne váljanak a média közvetítette reklámpar kizsákolgatótt fogyasztóivá, hogy normális értékrendjük alakuljon ki, és ne küldjenek emelt díjas SMS-eket első szóra – hangsúlyozza a tanárnő. Hozzáteszi: ennek érdekében gyakran kiszámoltatja diákjaival, mennyit is keres egy-egy csatorna a beküldött, rövid szöveges üzenetek révén.

TOMBÁCS RÓBERT

A falu a természetvédelmi turizmusra épít

Eperjesi kitörési pont: Királyságpuszta

Ezerháromszáz hektár ősgyep vizes élőhelyekkel – a kéktúra útvonalába eső természetvédelmi terület Eperjes számára a fejlődés iránya lehet. A falu határában elterülő Királyságpuszta igazi magyar vidék, amely őrzi az elmúlt évszázadokra jellemző életközösségeket: madárvilága páratlan.

Az alig hatszáz lelket számláló Eperjesen rendezett háziorok és ápolt kertek, egy újonnan épült templom, faluház és egy iskola található – az itt élők mezőgazdasággal foglalkoznak és igyekeznek az egzisztenciájukat megtartani. A kistéleplési önkormányzatok számára a legnagyobb feladat a túlélés eszközeit megtalálni, Eperjes számára a kitörési pont a természetvédelmi turizmus lehet – véli a falu polgármestere. Kollár János a Királyságpusztáról szólva elmondta, hogy a természetvédelmi terület nyilvánítással határozott célja volt a település előjáróinak a fejlődés irányát meghatározni, terük igazolni látszik: a nyár folyamán számos csapat kereste fel a kéktúra vonalába eső pusztát, útban a szarvasi Anna-liget felé.

A kerékpáros csapatokat a faluban vendégül is látták, a közel-múltban a helyi gazdálkodó egyesület megvásárolt egy házat, amely afféle kulcsos házként működik, ahol kirándulókat szállásolnak el. Az önkormány-

zat elképzelése szerint a Király-tó melletti vendéglátóhelyet felújítatja, a vizes élőhelyek közelében madárlesek épít. A pusztán átfut két fűcsatorna, melyből a forró nyári hónapokban vizet juttatnak a területre, azért, hogy a vizes helyeket kedvelő madarak szívesen maradjanak. Szeretnék, ha a pusztán átvezető földút kerékpárosok és fogatok számára is járható lenne – mondja a polgármester. A faluban a lőtartó gazdák szívesen fuvarozzák erre a kirándulókat, nem csupán a gyalogosan túrázókat várják. A kincstártól újabb 414 hektár földterületet vesz át az önkormányzat, nemrégiben vásárolt meg 440 hektárt. Királyságpuszta kiterjedése hatalmas, a végeérhetetlennek tűnő sík vidék számos természeti kincset rejt.

A terület jó ismerője, a védetté nyilvánítás előterjesztője, a Körös-Maros-vidéki Nemzeti Park munkatársa, Tóth Tamás szerint sok szempontból egyedi madárvilág jellemzi a környéket. A szikes édesvízi mocsarakban, a száraz szikes területeken és a megmaradt ősgyepen változatos látványt nyújt a puszták, ahol igen gyakran előfordul például a túzok, a rétisas, a parlagi sas, a költöző madarak vagy az ugartyúk. A cserebökényi pusztákhoz hasonló itt az élővilág, amelyet tarkít a szalakóta és a kékvércse is.

BLAHÓ GABRIELLA

A végeláthatatlan vidék számos természeti kincset rejt DM/DV-fotó

Nem adózik a borraivaló

Törvénymódosítást követően, a fekete gazdaság kifizetésére irányuló intézkedések részeként, 2005. október 1-jétől új, kedvezőbb szabályok érvényesek a felszolgálói díj címen megszerzett bevételre és a borraivaló – tájékoztatott az APEH Csongrád Megyei Igazgatósága.

A felszolgálói díj és borraivaló címen megszerzett jövedelem a jelenlegi szabályok szerint, amennyiben az a munkáltatóhoz folyik be és a munkáltató bérként számfejt, bérjövédelmnek minősül, a bérre vonatkozó adózási és járulékfizetési szabályokat kell alkalmazni. Vagyis az ilyen összegekből a munkáltatónak a számfejtéskor személyi jövedelemadó előleget kell levonnia, és a bérre vonatkozó járulékokat is meg kell fizetni: a munkáltatónak a 29 százalékos társadalombiztosítási járulékot, a dolgozónak pedig a 4 százalékos egészségbiztosítási és 8,5 százalékos nyugdíjjárulékot (magán-nyugdíjpénztár tagja esetén 0,5 százalékos nyugdíjjárulékot és 8 százalékos tagdíjat). A fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló pedig egyéb jövedelemnek minősül és szintén az összevont adóalap részeként adózik, továbbá 11 százalékos

egészségügyi hozzájárulást kell utána fizetni. Október 1-jétől jóval kedvezőbb szabályok érvényesülnek az ilyen címen megszerzett jövedelemhez kapcsolódóan. A felszolgálói díj címen megszerzett bevétel, valamint a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló az szja szempontjából adóterhet nem viselő járandóságnak minősül. Az ilyen jövedelmek után fizetendő járulékokat is jelentősen mérséklődnek. A felszolgálói díj után a foglalkoztató fizet 15 százalékos nyugdíjbiztosítási járulékot, amely magában foglalja a nyugdíjjárulékot is, míg a magánszemélynek a jövedelme után nem kell egyéni járulékot fizetnie. Ha a vendéglátó üzlet felszolgálója a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivalót, az összeg után 15 százalékos nyugdíjbiztosítási járulékot fizethet, amely szintén magában foglalja a nyugdíjjárulékot is. A felszolgálói díj, valamint a borraivaló után magán-nyugdíjpénztári tagdíjat nem kell fizetni. A társadalombiztosítási nyugellátás megállapítása során a felszolgálói díj és a borraivaló 81 százalékat nyugdíjalapot képező jövedelemként figyelembe kell venni.

F. K.

BUDAPEST BANK
A GE Money Bank tagja

Igen, csökkenthetők vállalkozásának kiadásai!

1 forint

a vállalkozói számlavezetési díj.*

■ mindössze 1 forintos számlavezetési havidíj ■ segítség a bankváltásban, könnyített adminisztráció ■ kedvező árú Budapest InternetBank szolgáltatás ■ kedvezményes közüzemi és állandó megbízási díjak

Mi **igent** mondunk ügyfeleink elképzeléseire. Ezért az ügyfeleink.

■ Üzleti Vonal: 06-40-344-444 ■ www.budapestbank.hu

*A kedvezmény a számlanyitást követő tizenkét hónapon át, az akció visszavonásáig érvényes. Az 1 Ft-os havidíj abban az esetben érvényes, ha a számláról egy negyedéven belül legalább 4 tranzakciót indítanak (kivéve a számlatulajdonos saját bankszámlái közötti átvezetéseket, illetve a bankkártyával történő vásárlást belföldön és külföldön). Ha ez a feltétel nem teljesül, visszamenőleg az eltelt 3 hónapra havi 1000 Ft számlavezetési díjat számíttunk fel. Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek, a részletes feltételeket a bankfiókokban kifüggesztett hirdetmény tartalmazza.